De Verenigde Naties (VN)

Laatst bijgewerkt op 11/05/2026

Het Verdrag van de Verenigde Naties

Het beleid voor personen met een handicap in België is grotendeels gebaseerd op het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap. Dit verdrag werd aangenomen in 2006.

Het verdrag is met overweldigende steun ontvangen door organisaties die personen met een handicap vertegenwoordigen en huldigt 2 belangrijke principes:

- Ten eerste definieert het een handicap als een evoluerend en systemisch concept: een handicap is het resultaat van een wisselwerking tussen een persoon met een beperking en de obstakels waarmee een niet-inclusieve samenleving de persoon confronteert.
- Ten tweede luidt het een echte mentaliteitsverandering in: een persoon met een handicap is niet langer iemand die afhankelijk is van hulp of liefdadigheid, maar een persoon met rechten, net als alle andere burgers.

Links

- Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (https://www.unia.be/nl/wetgeving-

aanbevelingen/wetgeving/verdrag-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-handicap)
Unia

België ratificeerde het verdrag in 2009. Zo engageerde België zich om structurele maatregelen in te voeren om de obstakels te beperken die personen met een handicap in hun dagelijkse leven ondervinden. Er wordt regelmatig verslag uitgebracht over de uitvoering van het verdrag.

Om ervoor te zorgen dat het verdrag correct wordt toegepast, is Unia aangesteld als onafhankelijke instantie met 3 opdrachten:

- personen met een handicap, alle betrokken overheidsinstanties en verenigingen en het grote publiek informeren over en bewustmaken van het bestaan van het verdrag en van de rechten die het garandeert;
- erop toezien dat de rechten van personen met een handicap gerespecteerd worden en onafhankelijk juridisch advies verstrekken en begeleiding bieden aan personen wiens rechten geschonden zijn;
- nagaan of de wetgeving en het beleid van de verschillende Belgische overheden stroken met het verdrag.

Links

- De toepassing van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (https://www.unia.be/nl/discriminatiegronden/handicap/het-verdrag-van-de-verenigde-naties-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-handicap)
  Unia

Unia ziet erop toe dat alle betrokken partners meewerken aan de uitvoering van dit verdrag. Het gaat dan om alle overheidsinstanties, maar ook over vertegenwoordigende organisaties en het maatschappelijk middenveld als geheel. Om de VN van onafhankelijke informatie te voorzien over de manier waarop België

het verdrag uitvoert, stelt Unia een ‘parallel rapport’ op met dat van België.

Ten slotte kunnen NGO's ook hun eigen rapporten en opmerkingen indienen over de correcte toepassing van het verdrag door België. Het *Belgian Disability Forum* neemt actief deel aan deze raadpleging als vertegenwoordiger van het maatschappelijk middenveld.

Op basis van deze verschillende verslagen beoordeelt de VN België en formuleert ze slotopmerkingen. Die bevatten:

- de positieve en negatieve aspecten en de factoren die de correcte uitvoering van het verdrag in België afremmen;
- de aanbevelingen van het VN-comité aan de Belgische staat. Of die aanbevelingen al dan niet werden uitgevoerd, wordt onderzocht in de volgende beoordeling.

Tot nu toe heeft er slechts 1 volledige evaluatie plaatsgevonden. De tweede evaluatie is momenteel aan de gang.

Links

- Evaluatie door het VN-comité voor de rechten van personen met een handicap (https://www.unia.be/nl/over-unia/mandaat-en-bevoegdheden/evaluatie-door-vn-comit%C3%A9?lang=nl)
  Unia

Nuttige adressen

UNIA

1060 SINT-GILLIS

UNIA
Victor Hortaplein 40
1060 SINT-GILLIS
België

Website (https://www.unia.be)
0800/12.800 (gratis)
02/212.30.00
Contact formulier (https://sociaal.brussels/organisation/7703)

Belgian Disability Forum

1000 Brussel

Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 150
1000 Brussel
België

Website (https://bdf.belgium.be/nl/)
02 509 83 58
02 509 84 21
info@bdf.belgium.be

Handicapstrategieën en een visie voor ‘handistreaming’

Ondertekenaars van het VN-verdrag zijn verplicht om het in de praktijk toe te passen. Concreet betekent dit een actief inclusiebeleid voor personen met een handicap, zodat ze hun rechten kunnen uitoefenen met een minimum aan obstakels.

Om dit beleid vorm te geven en om aan te tonen dat het verdrag stap voor stap wordt geïmplementeerd, hebben de overheden stappenplannen en strategieën opgesteld. Daarin staat opgesomd waartoe ze zich engageren.

Tegelijkertijd is het concept ‘handistreaming’ geleidelijk opgenomen in het gehandicaptenbeleid van ons land sinds de implementatie van het Verdrag van de

Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap. Volgens dat principe moet elk overheidsbeleid rekening houden met de problematieken waarmee personen met een handicap geconfronteerd worden. Concreet betekent dat dat alle ministers voor hun bevoegdheden de nodige middelen moet aanspreken, met inbegrip van de eigen begroting, om de inclusie van personen met een handicap te garanderen en zodoende de hindernissen voor hun deelname aan het culturele, sociale en professionele leven weg te ruimen.

Links

- Wat is handistreaming? (https://ph.belgium.be/nl/dossier-handistreaming.html) Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap

Dit zijn enkele strategieën en plannen voor handistreaming die overheidsinstanties hebben ontwikkeld:

- de Strategie voor de rechten van personen met een handicap 2021-2030 (https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=fr) van de Europese Unie, die het verdrag ook heeft ondertekend;
- de Interfederale strategie handicap 2022-2030 (https://socialsecurity.belgium.be/fr/publications/strategie-interfederale-handicap-2022-2030), aangenomen door de Belgische Interministeriële Conferentie (IMC) handicap, het overlegplatform van alle Belgische ministers die bevoegd zijn voor hulp aan personen met een handicap (federale minister, ministers van het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest, de Franse, Vlaamse en Duitstalige Gemeenschappen, evenals de COCOF, de GGC en de VGC);
- het Federaal actieplan Handicap 2025-2029 (https://socialsecurity.belgium.be/fr/elaboration-de-la-politique-sociale/la-convention-des-nations-unies-relative-aux-droits-des-personnes-handicapees/plan-daction-federal), om alle genomen en te nemen initiatieven van de federale overheid te coördineren;
- het Brussels plan voor de integratie van handistreaming in het overheidsbeleid 2022 - 2025 (https://equal.brussels/fr/publications/plan-bruxellois-dintegration-du-handistreaming-dans-les-politiques-publiques-2022-2025/), om alle genomen en te nemen initiatieven van de overheden in het Brussels Gewest te coördineren.

Laatst bijgewerkt op 11/05/2026